

Ζητείται νύφη

Ο Αχμέτ Μεχμέτ, λαντζέρης εδώ και τρία χρόνια σε εστιατόριο τρίτης κατηγορίας στο Λονδίνο, γράφει στον Μεχμέτ Αχμέτ, λούστρο στη Λευκωσία:

«... Έτσι που λες, πατέρα μου. Δεν φαντάζεστε το πόσο σας έχω επιθυμήσει. Πέρασανε τρία ολόκληρα χρόνια, εύκολο είναι να το λες... Το τι κάνω εδώ όλον αυτό τον καιρό, ούτε αυτό το ξέρετε, άλλωστε δεν έχει σημασία. Εσύ ξέρεις τι παιδί είμαι εγώ, άλλωστε. Τώρα, όμως πρέπει πια να σας γράψω τι κάνω και πόσα κερδίζω. Για να μπορείς κι εσύ σαν πατέρας να περηφανεύεσαι για το παιδί σου.

Άκου λοιπόν, πατέρα μου, δουλεύω σ' ένα εστιατόριο που είναι σήμερα το μεγαλύτερο του Λονδίνου. Και είμαι ο αρχισερβιτόρος, ο μετρ. Αν μ' έβλεπες, θα νόμιζες πως είμαι όχι μετρ, αλλά κανένας γιατρός ή δικηγόρος. Παίρνω δέκα λίρες τη βδομάδα. Άμα βγάλεις το ενοίκιο του δωματίου και κάτι διάφορους φόρους που κρατάνε οι Εγγλέζοι, στο χέρι μου μένουν πέντε έξι λίρες, τις οποίες βάζω στην τράπεζα – στην πιο μεγάλη τράπεζα του Λονδίνου. Στον λογαριασμό μου έχω τώρα ακριβώς διακόσιες πενήντα λίρες. Χάρηκες, ε, έτσι δεν είναι; Διακόσιες πενήντα λίρες είναι αυτές. Το ξέρω πως εσύ εκεί χάμω δεν μπορείς καλά καλά ούτε το ψωμί σας να βγάλεις. Να ξέρεις όμως ότι από δω και μπρος δεν θα σας αφήσω ποτέ νηστικούς. Σας στέλνω πέντε λίρες και θα στείλω κι άλλες.

Κλείνω το γράμμα μου στέλνοντας χαιρετίσματα σ' εσένα, στη μάνα, τα μικρότερα μου αδέρφια και τα μεγαλύτερα, στη γειτόνισσά μας τη Φατμά, την Αϊσέ, τον Μεχμέτ, στον Χουσεΐν, στον θείο μου...».

Ο λούστρος Μεχμέτ Αχμέτ απ' τη Λευκωσία γράφει στον Χουσεΐν Αχμέτ, πλανόδιο επισκευαστή γκαζιερών και ακονιστή μαχαιριών στην Αμμόχωστο:

«Αδελφέ μου, πίστεψέ με, δεν σου λέω ψέματα. Μπορείς κι εσύ πια να περηφανεύεσαι για τον γιο του μεγάλου αδελφού σου. Άκου τα νέα: Έχει πάρει το μεγαλύτερο εστιατόριο του Λονδίνου, έχει βάλει στην τράπεζα δυόμιση χιλιάδες λίρες και μου 'στειλε ολάκερες πενήντα λίρες, γιατί δεν πρέπει να κουράζομαι, λέει, σ' αυτή την ηλικία. Γι' αυτό λοιπόν δεν έβγαине η φωνή του τρία χρόνια. Άδικα του θυμώναμε του κερατούκλη.

Αδελφέ μου, πάει να πει ο γιος μου γίνηκε άνθρωπος πια. Καλό θα ήτανε να του πούμε να 'ρθεί. Και δεν θα 'ναι βέβαια άσκημο να του κάνουμε και μια έκπληξη. Εγώ, εδώ, αρχίνισα κιόλας. Μήνυσα με τρόπο την κατάσταση στον Μουσταφά αγά – «είμαστε πλούσιοι πια». Για να δούμε τι θα έχει να πει. Τον ξέρεις δα τον Μουσταφά αγά, τι φαντασμένος που είναι. Γι' αυτό, λέω, καλού κακού, βρες ευκαιρία να στείλεις κι εσύ ένα χαμπέρι στον Οζντεμίρ εφέντη. Πες του, το παιδί θ' ανοίξει εστιατόριο στη Λευκωσία. Οπότε, αν θέλει, ας ετοιμάσει το σπίτι κι αυτοκίνητο, το τελευταίο μοντέλο Όπελ, να πάρουμε κι εμείς την κόρη του νύφη μας. Κοίτα όμως να τη δέσεις καλά τη δουλειά. Αυτά δεν γίνονται με τα λόγια ... Άμα κάνει κόνξες, να κάνουμε ένα προικοσύμφωνο για σιγουριά. Αν πάλι δεν θέλει να μας τη δώσει, ας κάνει καλά. Σάμπως χαθήκανε τα κορίτσια στην Κύπρο για το λιοντάρι μας;»

Ο λούστρος απ' τη Λευκωσία Μεχμέτ Αχμέτ γράφει στον λαντζέρη σε εστιατόριο τρίτης κατηγορίας στο Λονδίνο Αχμέτ:

«...Κι εμείς σε πεθυμήσαμε, γιε μου. Η μάνα σου όλο παραμιλάει τ' όνομά σου, Αχμέτ κι Αχμέτ. Να 'ρχόσουνα, ας είναι και για λίγες μέρες, στην Κύπρο, να σε βλέπαμε, να σε χορταίναμε. Να περηφανευτούμε οικογενειακώς. Να τους δείξουμε ποιος είναι ο γιος του Μεχμέτ του λούστρου. Εσύ ξέρεις, βέβαια, καλύτερα. Δες, σκέψου και γράψε μας.

Χαιρετίσματα απ' τη μάνα σου, τ' αδελφιά σου, τους γείτονες...».

Ο πλανόδιος επισκευαστής γκαζιερών και ακονιστής μαχαιριών Χουσεΐν Αχμέτ στην Αμμόχωστο γράφει στον λούστρο Μεχμέτ Αχμέτ στη Λευκωσία:

«Αχ, αδελφέ μου, ψυχή μου, αχ! Το τι έπαθα, να μην τα ρωτάς. Μόλις διάβασα το γράμμα που μου λες ότι ο γιος σου έγινε άνθρωπος και, με τη χαρά που πήρα, έβαλα ευθύς άνθρωπο να πει τα νέα στον Οζντεμίρ εφέντη... σούφρωσε, λέει, το στόμα του, ξίνισε τα μούτρα του και πέταξε ένα «δεν γίνεται». Α, που να τον κλοτσήσει γαϊδαρος, είπα κι εγώ. Κάτι τέτοιους σκύλους δεν θα τους παρακαλάμε εμείς για τον γιο μας τον Αχμέτ. Πήγα λοιπόν εγώ ο ίδιος στον Σουλεϊμάν αγά κι έφερα την κουβέντα. Πού να άκουγες το τι μου έσουρε... Σαστίζω πώς δεν τον σκότωσα εκεί δα, να τον κόψω κομματάκια, όπως κόβεις το μαρούλι για σαλάτα. Τέλος πάντων, να μη στα πολυλογώ, μόνο που δεν μ' έδιωξε. Χουσεΐν, σκέφτηκα, βάλ' το νιονιό σου να δουλέψει. Κόβει το μυαλό μου, το ξέρεις. Κι είπα, ρε συ, ο Σελίμ ο Ζιμπιντής* – θυμάσαι που ο Αχμέτ μας είχε τότε ζητήσει την κόρη

* Παρατσούκλι, που θα μπορούσε να μεταφραστεί ως «ο απένταρος» ή «ο παλαβιάρης».

του –, αυτός, ας ετοιμάσει σπίτι, ας πάρει και το Όπελ τελευταίο μοντέλο, τώρα, έτσι δεν είναι;

Πέρασα το λοιπόν απ' το σπίτι του ψες βράδυ και του σφύριξα τη δουλειά. Γέλασε. Σκέφτηκα κι εγώ «εντάξει είμαστε, έγινε», αλλά ο τύπος το γυρνάει, στραβομουτσουνιάζει και μου λέει: «Μπα, ώστε, έγινε άνθρωπος κι αυτός;» Ν' ανοίξει η γης να με καταπιεί, αδελφέ μου. Πώς δηλαδή; Ντε και καλά πρέπει να γεννιέται πλούσιος ο άνθρωπος σ' αυτή την πλάση; Δεν μπόρεσα να το καταλάβω.

Για σκέψου κι εσύ και γράψε μου ξανά».

Ο Μεχμέτ Αχμέτ, λούστρος στη Λευκωσία, γράφει στον Χουσεΐν Αχμέτ, επισκευαστή γκαζιερών και ακονιστή μαχαιριών στην Αμμόχωστο:

«Τα ίδια πάθαμε κι εμείς εδώ. Σαν δεν πήραμε καμιάν είδησή σου, στείλαμε το μαντάτο στη Λάρνακα, στη Λεύκα ακόμα και στην Πάφο, όμως δεν είχαμε καλά αποτελέσματα. Είδα κι απόειδα, αδελφέ, κι είπα στη νύφη σου: «Ας κάνουμε μια κρούση σε χαμηλότερη τάξη...». Και ξέρεις τι έγινε; Μόνο που δεν μ' έδειρε. Έχει τα δίκια της η γυναίκα, δεν λέω. Να πάει να πάρει νύφη την κόρη του καρβουνιάρη του Μαχμούτ, ίσα ίσα τώρα στα στερνά της, που περιμένει να καλοπαντρευτεί ο γιος της για να δει κι αυτή μια άσπρη μέρα; Δίκιο δεν έχει; Εσύ κοίτα, και πάλι, άμα μπορείς να ξαναμηνύσεις στον Οζντεμίρ εφέντη. Μπορεί και να 'χει αλλάξει γνώμη, πού ξέρεις».

Ο Αχμέτ Μεχμέτ, λαντζέρης σε εστιατόριο τρίτης κατηγορίας του Λονδίνου, γράφει στον Μεχμέτ Αχμέτ, λούστρο στη Λευκωσία:

«Με χαροποίησε η πρόσκλησή σας να 'ρθούμε στην Κύπρο. Το θέλουμε πολύ να κάνουμε αυτό το ταξίδι με τη νύφη σας, την Ιρέν – ναι, πατέρα, είχα δειλιάσει να σας πω πως έχετε νύφη και δυο εγγόνια. Μα πού θα χωρέσουμε στη μια και μοναδική κάμαρη του σπιτιού μας; Ύστερα, θα σας συμπαθήσει άραγε η Ιρέν – το σκέφτομαι κι αυτό, γιατί, το ξέρετε, είναι περίεργοι άνθρωποι οι Εγγλέζοι. Μόλο που κι εμείς εδώ σε ένα δωμάτιο μένουμε – ήτανε και η Ιρέν ταπί όπως εγώ –, όταν της εξηγώ για τη ζωή σας, σαστίζει. Αυτά, όμως, είναι πράγματα που τακτοποιούνται. Τα λεφτά που έχουμε αυτή τη στιγμή στα χέρια μας είναι τσίμα τσίμα για να 'ρθούμε ως εκεί – αλλά αμφιβάλλω αν θα μας φτάσουν για τον γυρισμό. Κι η κατάσταση δυσκολεύει, αφού ούτε εσείς δεν έχετε λεφτά. Τι λέτε;

Χαιρετίσματα, σ' εσένα, τη μαμά, τους γείτονες...»

Από τον Μεχμέτ Αχμέτ, λούστρο στη Λευκωσία, προς τον Αχμέτ Μεχμέτ, λαντζέρη σε εστιατόριο τρίτης κατηγορίας στο Λονδίνο:

«... Α, ώστε έτσι, λοιπόν. Η νύφη μας η Ιρέν, εγγόνια. Εμείς εδώ να ψάχνουμε να σου βρούμε κορίτσι απ' την πιο πλούσια οικογένεια της Κύπρου, κι εσύ πήγες και πήρες την Εγγλέζα. Κύριος και κυρία Τζον, η μάνα των εγγονιών μας, ο παππούς και η γιαγιά τους, ο κύριος και η κυρία Τζον. Ντιπ, καθόλου δεν μας σκέφτηκες δηλαδή; Περίγελος του κόσμου γίναμε, ρεζιλευτήκαμε. Μας κατέστρεψες.

Πήγες που πήγες εκεί χάμω, άντε πήγαινε κι ακόμα παραπέρα, μόνο κατά δω να μην κοπιάσεις – αυτό ήθελα να σου πω, μα δεν αντέχω τα δάκρυα της μάνας σου. Και πάλι, γιε μου, αν έχεις τα λεφτά, έλα. Να δούμε τη νύφη μας την Ιρέν, να δούμε και τα εγγόνια μας. Χαιρετίσματα από μένα, τη μάνα σου, τ' αδέλφια σου, τους γείτονες...».

Ζητείται νύφη, 1960